

Værd at vide vedr. gavlmalerier

Anvendelsesområde:

Retningslinjerne benyttes i de tilfælde, hvor Aarhus Kommune får en henvendelse med ønske om at udsmykke en gavl, eller hvis kommunen selv tager initiativ til at male en gavl eller væg.

Vilkår:

Det er i den forbindelse en forudsætning, at;

- værket udsmykkes på et kommunalt areal
- projekter har de nødvendige tilladelser
- at værket sendes forbi Byggeri i Teknik & Miljø i forhold til de lokalplaner og udviklingsplaner, der er gældende for området. (byggesag@mtm.aarhus.dk)

Inddragelse:

Kultur og Borgerservice vil i samarbejde med Teknik og Miljø konkret klarlægge behovet for og omfanget af en evt. høring og/eller inddragelse af borgere og interessenter.

Drift og vedligeholdelse:

Der skal i forbindelse med udformning såvel som placering tages stilling til drift og vedligeholdelse, herunder energiforbrug med blik for Aarhus Kommunes klimamål. Denne del afklares med den driftsansvarlige magistratsafdeling i Aarhus Kommune, inden der kan træffes en endelig beslutning om at imødekomme et ønske om at få opstillet en skulptur, vægmaleri m.m.

Gode huskereglere vedr. udsmykning af en gavl

1. Hvilke tilladelser skal man have for at udføre et gavlmaleri på henholdsvis offentlig og privat mur?

Udførelse af et gavlmaleri kræver bygningsejerens accept. Det kræver som udgangspunkt ikke byggetilladelse. Ejendommen kan dog være omfattet af en lokalplan eller byplanvedtægt med bestemmelser, hvorefter Aarhus Kommune skal godkende facadeændringer. Ejendommen kan også være omfattet af en tinglyst deklARATION med bestemmelser om facadeændringer. Hvis kommunen er påtaleberettiget i deklARATION ift. facadeændringer, skal gavlmaleriet – og ændringer heraf – godkendes. Efterfølgende vedligeholdelse kan altid udføres uden godkendelse fra plan- og bygningsmyndigheden. Helt overordnet må de enkelte værker ikke have karakter af reklame og de skal være tilpasset den konkrete bygning og det konkrete område. Tilladelserne der, gives er identiske uagtet om det er en privat eller offentlig mur.

2. Hvordan forholder man sig, hvis der skal ske reovering af mur med gavlmaleri? Herunder hvis der er offentlige tilskud til gavlmaleriet.

Hvis ejendommen er omfattet af en lokalplan eller deklARATION m.v., hvor kommunen skal godkende facadeændringer, vil det formelt set kræve en godkendelse som plan- og bygningsmyndighed.

Håndtering af vedligeholdelse m.v. af et gavlmaleri med offentligt tilskud er et privatretligt anliggende imellem bygningsejeren og den offentlige myndighed, der har ydet støtte til gavlmaleriet.

Hvis et gavlmaleri er sikret ved tinglysning, hvor Aarhus Kommune er påtaleberettiget, skal der indhentes godkendelse til arbejder, der ligger udover vedligeholdelse af gavlmaleriet.

Det er initiativtagerens ansvar at undersøge dette på forhånd, så midler til renovering kan fremgå af det samlede budget for udførelsen. Det er ligeledes initiativtagers ansvar at sikre, at kunstneren/kunstnerens arvinger konsulteres ift. renoveringen af værket.

Det bør i den kontrakt, man har lavet ved udførelsen af værket, være beskrevet, hvordan det skal vedligeholdes, og i hvilke situationer man f.eks. har lov til at flytte eller "afhænde værket". Er det ikke tilstrækkelig beskrevet tages der udgangspunkt i Lov om ophavsret.

3. Hvad sker der, hvis der er planer om nedrivning af mur med gavlmaleri? Både med og uden offentlige tilskud.

Der henvises til svar til pkt. 1-2. Nedrivning af en bygningsgavl vil som udgangspunkt kræve nedrivningstilladelse og evt. også godkendelse efter en lokalplan eller byplanvedtægt.

Man kan forsøge at få nedskrevet aftaler angående bevaring af værker på gavle, da de netop er særligt udfordret da de ikke kan flyttes, men det er ikke udbredt da de færreste kan stå inde for at bevare et gavlmaleri, da både bygninger og ejere af gavle er mere usikre på den lange bane. Generelt betragtes gavlmalerier som midlertidige værker.

4. Er det muligt at sikre, at gavlmalerier, der modtager offentlig støtte, ikke kan ødelægges uden kommunens/statens tilladelse (afhængigt af hvor støtten kommer fra).

Bevaring og vedligeholdelse af gavlmalerier med offentligt tilskud kan sikres ved aftale, der tinglyses med Aarhus Kommune som påtaleberettiget ift. ændringer/vedligeholdelse og lign. Særlige vilkår som betingelse for tilskud kan dog reducere private bygningsejeres interesse i at lægge privat ejendom til et maleri, hvis der følger begrænsninger med, f.eks. hvis maleriet vil hindre muligheden for evt. fremtidige ombygninger eller anden anvendelse af en ejendom.

Du kan med fordel skrive til Teknik & Miljø på MTM-Medborgerskab medborgerskab@mtm.aarhus.dk

Teknik & Miljø

Afdelingen Medborgerskab

Karen Blixens Boulevard 7

8220 Brabrand

Eller skrive til kultur@aarhus.dk

Aarhus Kommune – Kulturforvaltningen

Godsbanen, Skovgaardsgade 3A, 2. sal

DK – 8000 Aarhus C

T: +45 4185 5975

